

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

на годину 6 дин.
на пола године 3 дин.
за стране земље на годину 9 дин.

Недеља 18. Октобра 1892.

Цена је огласима 6 дин. пара од врсте
Претплату ваља слаати упутицом на општински
суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЂАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се

ОБЗНАНА

Да би се сопственици кућа могли погађати са инсталатерима за инсталацију водовода по кућама као и да би се Управи Водовода уштедео преглед предрачуна, Управа Водовода израдила је ниже изложени ценовник за најпотребније радове при инсталацији. Према томе, неће бити потребно, да се Управи Водовода подноси предрачун на преглед, већ само планови за инсталацију. Међутим Управа Водовода, на нарочиту жељу сопственика кућа, примаће и вршиће бесплатно преглед предрачуна, као што је готова и свака друга обавештења грађанству давати.

ЦЕНОВНИК

за радове при инсталацији водовода у кућама ваједно са материјалом.

1., Један метар тешке цинковане цеви од кованог гвозђа, набавити, положити и где је потребно са кукама за зидове утврдити или до 0.30^m у земљу (подруму) укопати и затрпати, заједно са потребним деловима, као што су лукови, наглавци (муфони), укреници, делови и други:

За цеви, грла од 13 ^{mm} = 1/2 ^{ц.}	дин. 2.70
" " 20 " = 3/4 ^{ц.}	" 3.20
" " 26 " = 1 ^{ц.}	" 4.20
" " 33 " = 1 1/4 ^{ц.}	" 5.55
" " 39 " = 1 1/2 ^{ц.}	" 6.60
" " 45 " = 1 3/4 ^{ц.}	" 7.80
" " 52 " = 2 ^{ц.}	" 8.90

2., Ако се полажу у земљу ван зграде у дубини од 1^m испод површине, онда за копање потребног рова са затрпавањем и изношењем преосталог материјала од 1^m дужине дин. 1.50.

3., За сваки 10^{cm} дубљег копања од 1^m дубине, додаје се цени под 2., још на сваки метар дужине по дин. 0.15.

4., За калдрмисање обичне калдрме у песку или цигланог патоса, 1^m² дин. 0.80.

5., Главну славину за затварање и испражњавање целог водовода у кући, набавити и наместити измеђ гвоздених цеви (без заземљавања).

комад за грло од 20 ^{mm} = 3/4 ^{ц.}	дин. 7.00
" " 26 " = 1 ^{ц.}	" 10.00
" " 33 " = 1 1/4 ^{ц.}	" 17.00
" " 39 " = 1 1/2 ^{ц.}	" 25.00
" " 52 " = 2 ^{ц.}	" 34.00

6 Спојну славину (Durchlassventil, Durchlaufhahn) набавити и наместити измеђ гвоздених цеви.

комад за грло од 13 ^{mm} = 1/2 ^{ц.}	дин. 7.00
" " 20 " = 3/4 ^{ц.}	" 10.00
" " 26 " = 1 ^{ц.}	" 13.50

7. Месингане плоче за дуварове (Wandscheiben) набавити и наместити измеђ гвоздених цеви, према величини и простијији или лепшој мустри:

комад за грло од 13 ^{mm} = 1/2 ^{ц.}	дип. 1.— до 3.—
" " 20 " = 3/4 ^{ц.}	" 2.— до 4.—
" " 26 " = 1 ^{ц.}	" 2.50 до 5.—

8., Славину обичну за точење воде (Zapfventil), набавити и наместити;

комад за грло од 13 ^{mm} = 1/2 ^{ц.}	дин. 6.00
" " 20 " = 3/4 ^{ц.}	" 8.00
" " 26 " = 1 ^{ц.}	" 10.00

9., За пробијање (бушење) зидова до 0.60^m дебљине и зазиђивање тих рупа, са радом и материјалом од једне рупе по др. 2*50. Ако д дебљи од 60^{cm}, онда ће се за сваки 10^{cm} веће дебљине плаћати још по: дин. 0*40

1. Примедба: Ако се цеви полажу у канале у зиду (versenkt in Mauerkanäle.) или испод патоса од дрвета, цемента — бетона — по засебној погодби; исто тако и за финије замазивање зидова, за молерске, фарбарске, тапетарске и декораторске радове.

2. Примедба: Ако се земља не може одмах до копаног рова сместити, или се копање мора вршити у камену или у води по засебној погодби.

3. Примедба: Све се цене разуму са радом и материјалом, као и са свима споредним пословима, потребним за инсталацију.

Објављујући ценовник, управа водовода чини пажљивим оне, који се буду погађали са појединим инсталатерима, да су цене у ниже изложеном ценовнику највеће (најскупље), које инсталатери могу тражити за радове у ценовнику побројане, дакле да инсталатери могу и треба од тих цена извештај проценат да попусте. Инсталатери немају права да од сопственика кућа траже нарочиту наплату за друге споредне послове, који при инсталацији долазе, као израду нацрта или плана за инсталацију, грађења предрачуна, вршење пробе и т. д. јер су сви ти споредни послови урачунати у ценама за побројане радове у ценовнику.

Исто тако, управа водовода понова чини пажљивим сопственике кућа, да погодбу закључују писмено (у виду рачуна) и то тако, да инсталатер јамчи бар годину дана за доброту израде и материјала.

Бр. 2470.

22. Септембра 1892.

Београд.

Управа водовода.

ОБЗНАНА

Управа водовода дознала је да се неки од овлашћених инсталатера за инсталацију водовода по кућама, нуде појединим сопственицима кућа, да им израђују планове њихових зграда ради инсталације водовода и за израду тих планова траже од сопственика куће нарочиту награду.

Управа водовода овим обзнањује сопственицима кућа, да они за израду тих планова нису дужни никакву нарочиту награду давати инсталатерима, *нити су сопственици кућа дужни да подносе* управи ма какве планове, већ је то дужав подносити дотичан инсталатер, коме сопственик куће уступи инсталацију водовода, али за израду тога плана инсталатер нема права наплаћивати никакву нарочиту награду.

У исто доба управа водовода јавља овим сопственицима кућа, да ће у току идуће недеље обзнанити максималне цене за извршење инсталације по кућама.

Бр. 2450.

18. Септем. 1892. год.

у Београду.

Управа водовода.

ОБЈАВА

На основу члана 70. закона о непосредном порезу, порески одбор за град Београд позива све грађане и грађанке града Београда, да од данас па до 15. овог месеца поднесу своје попуњене пореске пријаве за разрез пореза 1893. године, које ће на реверс предавати порескоме одељењу у здању код „Хајдук-Вељка“, а непопуњене пријаве добијаће сваки у своме кварту.

Пријаву су дужни учинити:

а, за малолетнике, душевно болесне, рас-
пикуће и масе у опште, — њихов стара-
лац, заступник и бранилац;

б, за оне, који нису у месту, њихове
деловође, помоћници, пуномоћници или њи-
хови природни или законити заступници;
но ако који сопственик ових нема, а сам
не учини пријаву, онда ће пријаву учинити
закупац на позив пореског одбора, а ако
ни закупца нема, општина ће га пријавити
и уписати;

в, за све правне личности, друштва, ес-
нафе, фондове и т. д. — управници тих
завода или њихови заступници;

г, за жену или децу, — муж, односно
отац;

д, за млађе, њихове газде који их пла-
ћају (види чл. 61. помен. закона).

У пријави мора бити тачно забележено:

1. Кварт, улица и све зграде;
2. На шта се зграда употребљава;
3. Годишња кирија, а вредност ове, ако
сопственик сам седи у њој, или за ма који
део стана у коме сопственик станује;

4. Године старости, које је вере и чији
је поданик, али ово са доказом;

5. Имена и године пунолетних чланова
породице и цела имена свију чланова фирме.

Сви који мисле да се користе чл. 56.
закона о непосредном порезу, нека тачно
и с доказима потврде своје наводе.

Сваки који је личног пореза ослобођен
већ раније, нека то неизоставно у пријави
назначи.

Ко по овој објави не поступи, према
томе ће се применити чл. 97. поменутог
закона.

Обр. 1.
1 октобра 1892. год.
Београд.

Председник пореског одбора
за град Београд,
Милов. Р. Маринковић.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА 76. ВАМРЕДНИ САСТАМАК 5. Октобра 1892. год.

Председавао председник г. Милов. Р. Маринковић,
од одборника били: г. г. Н. Х. Поповић, Ф. Васиљевић,
Љ. Јовановић, Н. Поповић, Р. Драговић, М. Триковић,
К. Петровић, А. Ј. Одавић, Ст. Чађевић, Ђ. С. Новако-
вић, М. Марковић, Др. М. Т. Леко, Ђ. Ж. Нешић, М.
Јавковић, С. Азриел, М. Велизарић, М. Капетановић,
М. П. Бончић.

I

Прочитан је записник одборских одлука сед-
нице држане 2. Октобра 1892. год. и примљен
је без икакве измене.

II.

По прочитању акта истражног судије за вар-
Београд АБр. 10.405 и 10.425, и акта Управе
вар. Београда АБр. 10.418, којим се траже уве-
рења о владању и имовном стању извесних лица,
одбор је изјавио, да су му Михаило Даничић и
Михаило Стевановић непознати, да је Светозар
М. Нешић доброг владања а сиротног имовног
стања.

III.

Председник износи одбору на мишљење молбе;
којим се траже уверења о сиротном стању.

По прочитању тих молби СБр. 17.731, 17.788,
одбор је изјавио, мишљење, да се суд предходно
увери о имовном стању Давице Ј. Цинцар-Јан-
ковића, па тек онда да јој изда тражено уверење,
да се Драгутиву Михаиловићу може дати тра-
жено уверење.

IV.

По прочитању извештаја повереништава за
одређивање осе у појединим улицама ГБр. 2247,
и 2248, одбор је одобрио, одређене осе у улицама:
Чобанској (улица VI) и Змајевој (улица VII):

V.

Поводом питања одборника г. Ђорђа Ж. Не-
шића, председник саопштава одбору извештај
грађевинског одељења, по коме је кућа Јована
Глигоровића у кнез Лазаревој улици сазидава
по регулацијоној линији.

Одбор прима к знању овај извештај.

VI.

Поводом молбе Аранђела Илића ГБр. 1846,
да му се да линија за подизање зграде у Лес-
ковачкој улици, — грађевинско одељење општ.

Београдске предлаже, како да се тражена линија
Аранђелу Илићу да и на који начин да се из-
веде просецање XVII улице.

По прочитању предлога ГБр. 2132, одбор је
решно, да се да линија Аранђелу Илићу и да се
просецање XVII улице изврши, онако, како је у
тачци под 2, овога предлога означено.

VII.

По прочитању извештаја рачуноводства СБр
17.786, одбор је решио, да се дућан у Фишег-
цијској улици бр. 1, изда под закуп Јеротију
Мићићу телалину оvd. за двадесет четири динара
месечно од 1. Октобра до 31. Децембра 1893.
год. према његовој повуди.

VIII.

По прочитању извештаја рачуноводства АБр.
10.396, о набавци стана за кварт варошки, одбор
је решио, да председник општине са два одбор-
ника прегледа понуђену кућу Павла Цветковића
па ако не одговара потреби овлашћује се да
другу потражи и погоди је па о учињеним из-
вести одбор.

IX.

На предлог грађевинског одељења ГБр. 2227,
одбор је решио, да се одобри накнадни издатак
од шест хиљада седам стотина три динара и три
паре динарске за више извршене радове преко
предрачуна и услова на основној школи за ду-
навски крај.

Вишак овај има части на терет партије од-
ређене за зидање те школе.

X.

Одборско повереништво за преглед општ. каса
износи свој извештај о прегледу касе управе
општ. трошарине.

По прочитању тога извештаја АБр. 10569,
по коме је каса трошаринска исправна, одбор је
примио, овај извештај к' знању, с' тим да се у
општ. новинама објави.

XI.

Председник подноси одбору акт еснафа ме-
сарског АБр. 10.270, којим се изказује благодар-
ност општини Београдској на учињеној помоћи
око пошљања еснафских питомаца у Праг, ради
усавршавања у занату.

Одбор је примио, к' знању ову изјаву бла-
годарности.

XII.

Председник износи одбору на решење молбу
Анте Алексића којим моли, да идућег пролећа

ЂУРАЂ КАСТРИОТИЋ СКЕНДЕРБЕГ

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

написао

Никола Вулић

(С једном генеалогском таблицом)

(Темат награђен првом видовданском наградом оп-
штине београдске.)

мото:

Скендербег је срца Обилића
његош.

После свадбе пођу младици заједно, да
обиђу сву земљу и градове, те да својим
очима виде, како им поданици живе и како
се с њима поступа. На путу свуда буду до-
чекани с овацијама и с великим одушевље-
њем. А како и не би. Та народ не беше
видео господара својега већ више од две
године, а сад ето доживе, да му он сâм
дође, па још крунисан толиким лаворикама!

Стигавши тако на границе своје према Ма-
кедонији, Скендербег се задржи неко време
у Доњој Дибри, и, знајући да је то оно ме-

сто, кроз које непријатељ увек упада у Ар-
банију, одлучи да га учврсти што боље може.
Беше ту повисок један брег, по имену Мо-
дриса, с кога се околина могаше на далеко
прегледати. То узвишење, дакле, избере он,
да на њему подигне једну тврђаву*), којој
би готово јединим задатком било то, да пуц-
њем топовским објави долазак непријатеља,
чим би се он, па ма одакле појавио. И кад
му прваци и стручни људи одобрише намеру,
наложи одмах да се она и диже. За тим
јој постави за команданта Гојка Стреза, си-
новца свога**), с четири стотине војника и
с нешто артиљерије, а сâм пође натраг Кроји,
где се, готово у исто доба беху повратили
Бартоломије Еперанијо, и Димитрије Бази-
лико (Босиљковић?), посланици његови, који
наскоро по свадби беху отишли папи у Рим,
да му се захвале на честитању и поклонима,

*) Развалине од ње налазе се још и данас близу исто-
именог места. Оне леже западно од Црнога Дрима, неда-
леко од села Требишта, а од прилике на половини пута
између Дибре и Охридскога Језера. Gorčević Sp., Ober-
Albanien etc., 502.

**) То беше син Стевана (Стреза), господара од Балше,
и Влајице, рођене сестре Скендербегове. Гл. Норф, Chr.
gréco-romanes, 534. Вијети га зове Ђорђе Стрезом, али то
без сумње с тога, што он — а можда баш и безимени писац
— као Италијан, неје познавао имена „Гојко“, те мислио
да је оно истоветно с именом „Ђорђе“. — Узгред буди
речено, по Fatti illustri Скендербег је у Модриси поста-
вио два команданта. стр. 14.

а сад се враћали с радосним гласовима, како
је т. ј. папи било веома мило, што му их
је Скендербег послао и како им је обећао,
да ће их он и у будуће увек помагати, ко-
лико само буде могао.*)

Остатак год. 1451. протече за овим без
и кака знатнија дела и — као и почетак —
у потпуном миру. Али Скендербег познаваше
давнашњег непријатеља свог и сувише, да
би га то мировање његово могло преварити.
Он је знао добро, да Мухамед не ће ни за
живу главу пропустити ни једне згодне при-
лике а да му се не освети. С тога преже
свом снагом и у опште свом вештином и
свом памећу својом, да утврди државу што
боље и да је спреми за сваки, па и најстраш-
нији поход његов.

Па као што лани, од прилике маја ме-
сеца, беше сазидао Модрису у Доњој Дибри,
тако и ове године започне једну тврђаву на
гребену Редонима, на Јадранском Мору, јер
му цело приморје не беше баш ничим утвр-
ђено а било се бојати, да Турци у својим
упадима не почну долазити сад чак и до мор-
ске обале, што је у ствари доцније и било.

*) Biemmi G., Istoria etc., стр. 280.

кадрмише улице: Кастриотову и Пиварску до-тераним каменом из свог мајдана.

По прочитању те молбе АБр. 10567 одбор је одлучио, да се предходно одреди која ће се улица и каквим каменом у 1893. год. кадрми-сати па ти послови да се даду на израду путем лицитације.

XIII.

Одборско повереништво изабрало у седници одборској од 17. Августа 1892. год. ради пре-гледа и извештаја односно куповине куће Сте-вана Далића за потребу кварта Савамаалског, под-носи свој извештај.

По прочитању тога извештаја АБр. 10.298. одбор је решио, да се овај извештај у свему примив, с тим да се кућа Браће Крсмановића звана „Хотел Европа“ узме под кирију за смеш-тај кварта Савамаалског за три године од 1. Но-вембра 1892. год. за годишњу цену од четири хиљаде две стотине динара према њиховој по-нуди од 22. Јуна 1892. год.

Кауција за ову зграду до 1. Јануара 1893. г. да се плати из партије буџетом одређене за непредвиђене трошкове а у будуће, да се овај издатак стави у буџет расхода општ. београдске.

XIV.

Председник износи одбору на решење молбу Јована Антонијевића члана суда, којим моли да му се изда из општ. касе хонорар за вршење послова благајника управе водовода, поред своје редовне дужности.

По прочитању те молбе АБр. 10570. одбор је решио, да се Јовану Антонијевићу члану суда за тачно и савесно вршење дужности благајника управе водовода изда писмена захвалница и на-града у хиљаду динара, на терет партије за грађење водовода, с тим, да дужност ову има вршити и после овога до даље наредбе.

XV.

Председник износи одбору на решење молбу Алексе Павловића, којим моли, да му се да каква награда за прикупљање месарских аренда и дру-гих такса, пошто је ово радио поред своје кон-тролорске дужности.

По прочитању те молбе АБр. 10568. одбор је одлучио, да се ова молба изнесе на решење онда, кад се буде решавало о награди осталих чиновника за ревностно вршење службе, с тим, да се овој молби придружи и извештај о кре-тању прихода што их је молилац прикупљао.

Међутим у Једрену млади султан већ у двадесет-другој години показиваше све осо-бине, које му и доцније, кад постаде нај-страшнијим освајачем светским, бише глав-ном цртом. Беше то ђутљив и подмукао чо-век; осмеха на његовим уснама не беше никада, а и кад би се појавио, последицом је његовом била увек каква пресуда на смрт. Стрелање из лука, то му беше најомиље-није и најчешће вежбање. Беше превелики љубитељ красоте и великолепноће, али и пред највећом опасности умео је бити равно-душан и хладан као стена. Будап, неуморан, сталан у предузећима, славољубив и интел-лигентан подједнако, страхан непријатељ неправде и увреде, ако њему несуд ишле у рачун, с још пуно других узвишених и нис-ких особина, ето такав беше нови неприја-тељ Скендербегов, који имађаше да упро-пасти цео свет својим освојењима.†)

Али доведе, до поч. године 52., он још не беше учинио ни једнога похода на Ар-банију. Личне намере његове с остатком ви-зантиске државе гоњаху га упорно, да остави Скендербега на миру до боље прилике и да му се освети тек доцније, кад питање о Ца-риграду буде већ коначно решено. Ну на

77. ВАМРЕДНИ САСТАНАК

10. Октобра 1892. год.

Председавао председник г. Милов. Р. Маринковић од члана суда био г. Јов. Антонијевић; кметовски помоћ-ник г. Коста Чуџић, од одборника г. г. Н. Х. Поповић, В. Димитријевић, Р. Драговић, И. Борђевић, Свет. Ри-стић, Коста Петровић, Димитрије Гајић, Филип Васиље-вић, Ђорђе Неранџић, С. Азријел, М. Марковић, Милош Триковић, Мих. М. Борђевић, Коста Д. Главнић, В. С. Новаковић, В. Ж. Нешић, М. Велазарић, Л. Дашковић, Милан Ђорић, Псп Таса Капетан Спасић, Андра Ј. Ода-вић и Милан Капетановић.

I

Прочитан је записник одборских одлука сед-нице држане 5. Октобра 1892. год. и у одлуци КЊБр. 815 учињена је допуна да се лицитације објаве благовремено и да се при решавању води рачун о каквоћи камена.

II

По прочитању акта истражног судије за вар Београд АБр. 10.525, 10.563 и акта последног судије из Београда АБр. 10.457, којим се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио, да је Никола Смљанић доброг владања а слабог имовног стања; да су му Петар Лазић и Димитрије Јанковић и Павле Уторниковић непознати.

III.

По прочитању молбе Михајла М. Поповића, бив. начелника министарства СБр. 17929, Дра-гутина Д. Михајловића, обућара СБр. 18074, ко-јим траже уверење о свом породичном односу, одбор је изјавио, да се Михајлу М. Поповићу може дати тражено уверење; да се Драгутину Д. Михајловићу да тражено уверење тек кад наводе његове и његових сведока потврде још два одборника општинска.

IV.

Председник износи одбору на мишљење молбе којим се траже уверења о сиротном стању.

По прочитању тих молби АБр. 10.497, 10.572, СБр. 18.147, 18.037, 17.933, 17855, одбор је изјавио, да се суд предходно увери о имовном стању молилаца Јулке Павловић, Миладина Ђв-рића, Милутина С. Станковића, Наталије Михај-ловић, Маса пок. Радована Јовановића, Ђорђа Стефановића и Катарине Стефановић, па тек онда да им изда тражено уверење.

непуну годину и по таког мировања — и ако решење поменутог питања не беше још ни започето — он промени своје мишљење, и с почетком лета г. 52. — можда и једино под утцајем својих вођа — одлучи, да и сам окуша срећу против државице, која беше задала оцу његову за непуних седам година више јада но све друге, за свега му три-десетгодишњег царавања. А кад му овај покушај не испале за руком, он учини и други, ну и тај не много срећније.

Позитивних докумената, којима би се ова два похода потврдила, неје досад нађено ни у којем архиву, али узимајући у поглед то, што њих помињу сва три оригинална био-графа Скендербегова, можемо с поузданошћу тврдити, да их је доиста било. Ну због оскудице у аутентичним изворима — као што и мало час рекосмо — ми не смемо гово-рити ни о једном од њих с каквом детаљ-ности, у толико мање, што се поменута тро-јица биографа у причању целог тока ових догађаја битно разликују један од другог. С тога ћемо поменути само то, да је по без-именом писцу први био год. 52. јула а други идуће (53.) априла месеца†); за тим, да је, по истоме писцу, прва експедиција имала

V.

По прочитању протокола лицитације, ГВр. 2282. држане 7. Октобра 1892 год. за израду кола за пренос болесника од заразне болести, одбор је решио, да се израда ових кола уступи Карлу Свчу, оvd. по укупној цени од хиљаду седам стотина осамдесет девет динара према прописаним погодбама с тим, да Свч има поло-жити прописану кауцију за овај посао.

VI.

Председник саопштава одбору извештај де-позитора на интерпелацију г. Ђорђа Ж. Нешића одборника учињену у седници одборској од 2. Октобра 1892. АБр. 10.491.

Одбор је одлучио, да се повереништво за преглед депозитне касе увери из књига о наво-дима депозитора.

VII.

Одборник г. Раденко Драговић предлаже да е учини преустројство у ваплаћивању таксе месарске.

Одбор је одлучио, да одборско повереништво прегледа и претресе правила о слободном клању стоке и продаји меса у Београду, па поднесе од-бору на решење свој предлог о изменама и до-пунама. За поверенике изабрати су г. г. Раденко Драговић, К. В. Михајловић, Мих. П. Бончић, Никола Х. Поповић, Гаврило Бркић, месарски надконтролор Л. Рис и један марвени лекар оп-штински. Представници еснафа месарског позиваће се у седници ради савета кад повереништво за потребно нађе.

VIII.

Одборник г. Андра Ј. Одавић саопштава од-бору, да се многе неуредности дешавају на ка-рантину на железничкој станици.

Председник изјављује, да ће о овоме изве-стити сталну комисију за предохрану од колере.

IX.

Председник саопштава извештај управе во-додова на интерпелацију г. Мих. П. Бо чића, одборника о разрешењу надзорне водоводне ко-мисије, учињену у седници одборској од 2. Ок-тобра 1892. год. АБр. 10.488. Поводом ове ин-терпелације одборник г. Коста Д. Главнић, члан надзорне водоводне комисије полаже одбору оставку целе водоводне комисије изјављујући да су га на то овластили остали чланови.

два шефа — Тилуфа и Хамза пашу†) а друга само једног — Дебреан-пашу, и, на послетку, да су Турци у оба похода до ноге потучени. Јесу ли пак детаљи поменутих биографа истинити и којег су од тројице најистинитији, то ће се моћи расправити тек с временом, ако се т. ј. кад буде нашао који аутентичан запис из тога доба и о тој ствари, иначе ће, мислимо, код извора којима смо се ми слу-жили, и најбољи критичар с чистом савести тешко моћи рећи коју више, но што смо ми базали.

ГЛАВА ДРУГА

Пад Цариграда. — Погибија арбанска под Бе-ратом (Београдом). — Моз отпадник.

Од времена кад Турци, под Орканом (1326.—1360.), први пут пређоше из Азије у Европу до год. 1451., т. ј. до доласка Мухамеда II на престо, за владе прва че-тири Орканова наследника (Мурата I, Баја-зита I, Мухамеда I и Мурата II), грчко се царство и у Европи и у Азији беше веома сузило. Тракију, Тесалију и део Бугарске

†) Барлеције и Fatti illustri не знају ништа за како Тилуфа; они помињу само другог.

†) Paganel C., Hist. de Scander-Bech, 144—5.

†) По Барлецију први је био год. 51. а други 52.

По прочитању извештаја управе водовода, који се је интерпелант задовољно, одбор је решио, да се оставка надзорне водоводне комисије не прими.

X.

Председник извештава одбор, да је суд општински саставио пројект буџета општинског за идућу 1893. год. и да ће га предати одборском повереништву на претрес.

Одбор прима к знању овај извештај.

XI.

Председник саопштава одбору да су рачуни општински за треће тромесечје ове године склопљени и позива одбор да их прегледа.

Одбор одлучује, да одборско повереништво за преглед општинских каса прегледа ове рачуне и о прегледу извести одбор.

XII.

Председник предлаже да се узме у службу општинску још један рачуноспитач, пошто је садањи заузет прегледањем ранијих општинских рачуна заједно са изаслаником главне контроле.

Одбор одобрава предлог председника с тим, да се плати овом рачуноспитачу у сто педесет динара месечно има издавати из партије буџетом одређене за непредвиђене трошкове.

XIII.

Председник изјављује, да радови у статистичком одељењу захтевају више радне снаге па предлаже, да одбор одобри кредит од хиљаду динара, одакле би се радници потребни могли плаћати.

Одбор решава да се на умножавање радне снаге у статистичком одељењу ради посвршавања предузетих послова одобри кредит од хиљаду динара из партије буџетом одређене на непредвиђене трошкове.

XIV.

Одборник г. Др. Марко Т. Леко моли, да се приликом решавања буџета за статистичко одељење за идућу годину поднесе одбору извештај о успешима у раду тога одељења.

Председник изјављује да ће се спремити и том приликом поднети извештаји о раду и успеху за сва поједина одељења општине београдске.

XV.

Одборник г. Милан Капетановић тражи извештај о несретном случају што се пре неки дан десно на општинској грађевини на дорћолу.

у Европи, Малу Азију у Азији, неколико острва у архипелагу, леву босфорску обалу, све то за нешто више од сто година прогута хала османлијска. Осман, предак поменуте четворце, имађаше за престоницу Брусу у Азији, али већ Мурат I, унућ његов, стече и то у Европи. Цариград, Лезбос, Ахаја и Мореја, то беше све што је Грцима сад, за владе Мухамеда II, било преостало.

Али ненаситој жудњи турских султана за освајањем не могаше ништа бити доста. Поред свих завојевања која починише за тако кратко време, они беху увек незадовољни. Јадранско Море и Цариград, то беху две тачке, с којих им погледи никако не слазише. Ну до прве, — бар за дуже време, — не дођоше дуго и дуго, а и другу док освојише мораде протећи више од пола столећа.

Доиста, страшни Бајазит I Муња опседе поносити Константинов град још г. 1391.. Ну савезна хришћанска војска, која баш у исто време беше пошла к Никопољу, осујети брзо опасну му намеру. А кад он за тим, г. 1402., учини и по други пут исти покушај, груне на једанпут на турску област силни Тамерлан или Тимур Хроми (Тимур Ленг), с огромном војском од осам стотина хиљада, те срећни случај поново поможе

Одбор је препоручио председнику, да о овоме случају изиште подробен извештј од грађевинског одељења општине београдске, на га саопшти одбору у првој идућој седници.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

— Добошарина. Као што је целоме Београду познато, општина београдска имала је добоше и добошаре, помоћу којих је објављивала своје званичне наредбе и објаве и давала их је приватним лицима на послугу кад су хтели из сопствених побуда да распродају своје ствари У овом последњем случају општина је у своју корист наплаћивала извесну таксу.

Тако је пре кратког времена уступљен општ. добош Бели Дајчу, да помоћу њега распрода свој еспап. Управа вар. Београда сазнав за ово забрани распродају еспапа помоћу општ. добоша наводећи, да се то коси са законима и интересима државним, пошто се по закону о таксама, такса добошиска има наплаћивати у корист државе. Осим тога решењем својим од 26. Септембра Бр. 16.927, забранила је општ. београдској да у будуће може наплаћивати добошарину у своју корист, задржавајући уједно решење одбора општинског од извршења, на основу ког се решења ова такса и наплаћује и на основу ког је овај приход ушао у буџет општински за ову годину.

Општина београдска сматрајући овај поступак управе вар. за незаконит, жалила се државном Савету и државни је Савет спор овај решио у корист општине београдске овим својим решењем од 5. Октомбра 1892. г. Бр. 3239.

„По жалби Суда општ. београдске противу наредбе те Управе од 26. Септембра т. год. Бр. 16.927, којом је управа, на основу чл. 83. зак. о општинама задржала од извршења одлуку исте општине од 14. Новембра пр. год. АБр. 3590. о наплати извесне

добошарске таксе, кад општина свој добош даде приватним лицима под најам, од кога је прихода општина увела у свој овогодишњи буџет под бр. 114 прихода суму од 1000 динара и Државни Савет тај буџет одобрио. — Државни Савет расмотривши како жалбу Суда и акте овог предмета тако и аналишући целокупна законска наређења од 1838. до 1890. године нашао је:

1.) Да државне власти, нарочито полицијске, имају добошаре за вршење јавних продаја или објављивање својих наредаба и да за то наплаћују таксу по закону о таксама (тач. 16.).

2.) Да су оне дужне да ставе општинама бесплатно своје добошаре.

3.) Да општинама ни једним законом није забрањено држање добошара, и да на против њихова радња јавна изискује, да их и морају имати, и

4.) Да приватна лица, кад из слободних побуда врше јавну продају свог имања, не морају од државне власти тражити добошара по томе га могу узети и од општине ако га она има, по цену пошто се погоде у ком случају приватном лицу стоји на вољу да тражи где је јефтиније, па и од државне власти, која ће онда наплаћивати таксу по закону о таксама а у корист државне касе.

Према свему овоме, Државни Савет на основу друге алинеје Височајшег решења од 30. Октомбра 1853 год. ВБр. 754 (зборник VII стр. 117 и чл. 83 закона о општинама) а с погледом на члан 57 свога пословника решио је: поништава се поменута наредба те Управе а одобрава се одлука одбора општине београдске о наплати добошарине од продаје кад врше приватна лица из сопствених побуда, а сама тражња под најам општински добош не исључујући овим и употребу државног добоша, кад би то приватна лица сама потраживала; с тим, да управа о овом Саветском решењу одмах извести и дотични општински Суд.“

онде, где храброст и оружје беху остали слабом надом.

А не боље прођоше и опсаде два његова потомка — сина Мусе и унука Мурата II. Јер кад први, год. 1410., — због непријатељскога понашања византијског императора, који шћаше место њега да подигне у Европи Урхана, сина Сулејманова, — опседе овај славни град, позове лукави Манујло супарника и брата његова Мухамеда (I) из Азије, те Муса, и ако тек после дужег времена, мораде, као и предак му, одустати од намерена плана, нарочито кад Мухамед начини савез још и с нашим деспотом Стеваном Лазаревићем — Високим. На исти начин досетљиви се Грци ослободише и Муратове опсаде, год. 1422. (од 10. јуна до 24. августа). Јер баш кад беше највише изгледа, да ће Турци освојити град, позову они из Караманије у Малу Азију султанова брата, петнаестогодишњег Мустафу, те Мурат мораде оставити већ у пола довршен посао и поћи на сусрет новом непријатељу.

Али Мухамеда II све то не уплаши ништа. Откако дође на престо, њему мисао, да начини Цариград престоницом својом, не избијаше из главе ни дању ни ноћу. Томе у главном беше узрок његова превелика сла-

вољубивост, али без икака утецаја не бисе ни неразборитост и слепило византијско. Док се он још бавио у Караманији због побуне Ибрахим-бега, — о чему смо поменули у прошлој глави, — појаве се у његову логору посланици цариградски, да се пожале, како им пензија, обећана за Урхана†), неје исплаћена, и да попрете, како ће тог кнеза пустити на слободу и потпомагати га као претендента царскога престола, само ако порта не обећа, да ће платити двојином више по што беше уговорено. На ту дрскост велики везир Мухамедов, познати нам Халил паша, као пријатељ грчки, изговори им ове значајне речи: „О несмотрени и безумни Грци! одавна сам ја прозрео у ваша лукавства и ваше вараличке сплетке; последњи највиши господар, правичне савести и благе нарави, беше вам наклоњен; али неје тако и с Мухамедом, садашњим мојим господарем: ако Цариград умакне његовој добро познатој дрскости и ватреној жудњи, ја ћу рећи да Бог још неће да спусти својих погледа на ваше гадне интриге и вараличка дела. О безумници! та слова на уговору што ту скоро би потписан

†) То беше унук Сулејмана, сина Бајазита I. Он живљаше у Цариграду и Мухамед да му не би сметао, беше обећао плаћати Византијанима по 300.000 аспри годишње

Осим тога, што је управа вар. Београда против закона задржала одборско решење од извршења односно наплате добошијске таксе; — она је незаконито поступила и у томе, што је пре него што је Државни Савет изрекао свој суд о поступку управном, — забранила т. ј. управо терала општ. добошара са продаје еспана Беле Дајч, која је међу тим отпочета била

Оваким својим поступком управа вар. Београда не само да је погазила закон извршујући своје неизвршено решење, него је тиме оштетила и општ. касу. Суд ће општински по свој прилици тражити накнаду за ово.

— Ослобођени. Истражни судија за варош Београд ставио је под кривичну истрагу и у притвор председника наше општине г. Милов. Р. Маринковића и чланове суда г. г. Јоцу Илића и Димитрија Вељковића 15. ов. мца. у 4¹/₂ часа по подне.

Јуче по подне првостепени суд за варош Београд накао је да не постоји кривично дело, за које се окривљују.

На глас о томе, многобројно грађанство искупило се пред управом вар. Београда и дочекало ослобођене: председника и чланове громким „живили“ „живили“... и тако допратило до зграде општинског суда.

ИЗВЕШТАЈ

ОДБОРУ ОПШТИНЕ ГРАДА БЕОГРАДА

О СТАЊУ КАСЕ ОПШТИНСКЕ ТРОШАРИНЕ

НА ДАН 22. СЕПТЕМБРА ОВЕ 1892. ГОДИНЕ.

Комисија одређена од стране одбора општинског за преглед трошаринске касе састала се данас у управи трошарине, ради прегледа касе и приступила прво прегледу књига трошаринских па је нашла, да у каси треба да има

I. Трошаринских новаца по одбитку стране примања од издавања у готову новцу динара	25.948·61
II. Од задржате плате особљу по прифатним забранама динара	1.080·50
	СВЕГА ДИН. 27.029·11

Затим је приступила прегледавању саме касе и нашла је следеће

I. У сребру и сребрним мон.	7.044·—
II. У бакру и никлу дин.	1.457·77
III. Према акту Управе трошаринске Бр. 761. дин.	412·—
IV. Према акту пореског одељења за више издату порезу Бр. 4785, дин.	212 09

несу се још добро ни сасушила, а ви ето већ пишете у Азију да нас заплашите својим обичним хваласањем. Ми несмо највна и немоћна деца. Јесте ли у стању да урадите што? па урадите! Хоћете ли да прогласите Урхана господарем од Тракије? прогласите га. Имате ли намеру да позовете Угре преко Дунџа? нека дођу. Хоћете ли од нас да повратите изгубљене области? покушајте. Знајте само да вам од свега тога ништа не ће испасти за руком, и да ће вам бити одузето и оно, што вам се чини, да је у вашим рукама.†) Ипак султан, који не беше баш без бојазни од претње византијске, јер знађаше да би првом последицом ослобођења Урханова било то, да се земљи поново створе грдни раздори, осети потребу, да што пре свалопи мир с Ибрахимом и да сакрије пред посланицима праве осећаје. Он их отпусти веома пријатељски, рекавши им на растанку, да ће и сам скоро бити натраг у Једрену и да ће онда довести у ред све што се тиче Урхана и његових прихода. Али то беху само голе речи без вредности. Јер вративши се у Галипољ, он обустави одмах све приходе градова струмских, који беху одређени за издржавање Урханово. За тим, још с почет-

ком исте зиме, разашље свима својим, и азијским и европским намесницима налог, да му скупе што пре хиљаду зидара и доста материјала, јер је намеран да гради једну тврђаву на уласку у Босфор — на европској обали. А с крајем марта идуће (1452.) године већ је поче и зидати. Узалуд се Византијани понизише сад као највеће слабостије, узалуд „император“ њихов преклињаше Мухамеда да одустане од намере своје, узалуд му слаше сваки дан најлепша јела за ручак: после три месеца непрестана рада на поменутом се месту већ дизаше красна тврђава с мухамеданским полумесеком. Онда Мухамед, утрошивши и сав остатак исте године на свакојаке спреме а нарочито на ливење топова, са самим почетком год. 1453. пође на послетку и на своју давно жељену мету, на — Цариград. Од Једрена до Цариграда нема више од два дана, али огроман један топ, који Турци због грдне величине беху назвали Циханумом — призором светским, мицаше се тако споро, да је, да се превали тај кратки пут, требало ни више ни мање но читава два месеца. С тога султан с огромном војском од двеста педесет хиљада и са свом артиљеријом паде под зидине поносита Константинова града тек 6. априла.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

Општина београдска даваће путем лицитација под закуп следећа своја имања и права и то:

на дан 19. Октобра 1892. год.

пред кафаном три кључа њиву код Убанлића винограда, за време од 1. новембра ове до 1. Новембра 1895. год.

на дан 20. Октобра 1892. год.

пред Бајлоновом кафаном на топциској пијаци, плац више чесме књегине Љубице, за време од 1. новембра ове до 1. новембра 1897. године.

Лицитација одпочеће у 2 сата по подне а свршиће се у 5 часова по подне.

на дан 24. Октобра 1892. год.

у књиговодству општин. суда право своје на наплату таксе — аренде — од овдашњих таљигаша, за време од 1. Јануара до 31. Децембра 1893. године.

на дан 23. Октобра 1892. год.

у Пашоиној кафани у улици Кастриотовој право своје на изношење песка са обала: савске и дунавске у реону и — атару општине београдске, за време од 1. Јануара до 31. Децембра 1893. године.

на дан 22. Октобра 1892. год.

пред Бујдића кафаном на великом тргу, цубок од стоке заклане, за време од 1. Јануара до 31. Децембра 1893. године.

на дан 21. Октобра 1892. год.

пред Бујдића кафаном на великом тргу, плацеве на великој пијаци, за 7 говеђих и 12 свињских месарница, за време од 1. Јануара до 31. Децембра 1893. године.

Лицитација почеће у 9 сати пре подне затим продужити у 2 по подне и закључити у 5 часова по подне.

Услови за све ове лицитације могу се видети сваког радног дана за време канцелариско у књиговодству општ. суда.

Од суда општине вароши Београда 8. Октобра 1892 год. СБр. 17936. у Београду.

Педесет и два дана за тим из његова стана грдни топови без престанка куљаху ватру и силну ђулад на бедеме градске; многи напади бише учињени: али Цариград беше и сувише тврд. Та од постапка свога, његове зидине беху одбиле од себе више од двадесет опсада, а неке од њих несу биле баш много горе од Мухамедове! Али на послетку дође и њему крај. Педесет трећег дана ударише силни Турци, одушевљени превеликим обећањима султановим, жешће него икад дотле и браниоци — попустише.

Тако паде под турску власт и Цариград — 29. маја 1453. год..

Глас о паду његову пронесе се муњевитом брзином кроз све хришћанске области. Околним владоцима хришћанским тек се сад отворише очи. Тек сад они увидеше, ко је Мухамед и с каким ће од сад непријатељем имати посла. И кад се он 18. јуна, — уредивши за дваест дана у новој престоници многобројне послове, које је с променом престола требало уредити, — поврати натраг у Једрене, све њих обузе грдан страх, да ће он поћи сад на њих. Али нас ће се у овој књизи тицати само Арбанија и Свендербег, с тога да се, после овог краћег интермеца, вратимо опет на њих.

†) Hammer, Hist. de l'emp. ottoman I., стр. 221.

ИЗВЕШТАЈ

о количини воде која је потрошена на чесмама.
у Београду

од 16. Септембра до 1. Октобра 1892. г.

Тек. број	ВОДА ИЗ	Рада дневно сати	Количина воде за 15 дана у литрима	Примедба
1	Општ. бунара	14-02	2,273.400	
2	Вар. извора	24 сат.	1,343 955	
3	Булб. извора	24 сат.	530.070	
Свега за 15 дана литара			4,147.425	

РЕДОВНИ САСТАНАК

ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

(по стеногр. белешкама)

држан. 31. Августа 1892 год.

(СВРШЕТАК)

Председник. Кад би се у општини уредило, да сваки чиновник улаже од своје плате по нешто, могле би се општини уштедити ове невоље и они би сами себи помогли за њихове удове и сирочад. У том смислу ја сам давно спремао један пројекат само нисам имао прилике да га изнесем на решење. Молим вас да за сад дате милост а после да одредимо Комисију нека ово питање проучи. (Прима се.) Дакле колико месечно (20. дин.) Усваја ли одбор? (усваја).

Удова пок. Лазе Поповића остала је са 7 ситне деце и нигде ништа нема. Ми би јој и иначе морали дати нешто милостије да се та деца одрже. Колико мислите (30 дин.) Усваја ли одбор? (усваја).

Неког Милосава Стевановића удова има једно дете, које пати од болести у очима и невиди ништа, па хоће да поси то дете у Беч лекарима, да види хоће ли се помоћи. За њу јамче многи људи међу којима

V. Осам признаница приватних лица у вредности дин.	2.769.64
VI. Једанаест меница приватних лица у вредности дин.	9.447.95
VII. Привремени издатак учињен за набавку свега финанцима	828.—
VIII. У сто пет признаница издато аконто плате особљу за месец Септембар	4.857.66
СВЕГА НАЂЕНО У КАСИ ДИН.	27.029.11

Према чему излази да је ова каса исправна.

Комисији је даље част извести одбор о кретању ове касе у погледу примања и издавања од дана последњег прегледа а то је од 30. Јуна ове године, оно је текло овим редом

I. ПРИМАЊЕ.

Салдо од 31. Јуна 1892. године, динара	15.054.—
Примљено од пазара у Јулу динара	70.381.08
Примљено од пазара у Августу динара	43.209.74
Примљено од пазара од 1. до закључно 21. Септембра ове 1892. године динара	26.041.01
СВЕГА ПРИМЉЕНО ОД 30. ЈУНА ДО 21. СЕПТЕМБРА Д.	154.685.83

II. ИЗДАВАЊЕ.

Од 1. до 31. Јула издато дин.	54.277.58
Од 1. до 30. Августа издато дин.	45.166.66
Од 1. до 21. Септембра издато д.	29.292.98
САЛДО ЗА 22. СЕПТЕМБАР ДИНАРА	128.737.22
	25.948.61

Извештавајући одбор о овоме комисији је част уверити га о свом свагдашњем поштовању.

22. Септембра 1892. год.
Београд.

Председник комисије

Никола Х. Поповић с. р.

Чланови

Ђорђе Ж. Нешић с. р.

Кад се у Арбанији пронесе глас, да је Цариград пао а мало за тим и да се султан повратио натраг старој престоници, народом њеним, као и другима околним, облада велики страх, да ће се он сад окренути на њих. То се јасно види из једнога одговора г-де млетачке, од 7. авг. те године, на некако писмо Скендербегово, којим се јављаше да се проноси глас, да Турци хоће да нападну на Арбанију, јер у њему стоје ове речи: „По што се по ономе, што јављају наши ректори у Арбанији, и из писма Скендербегова, писаног управитељу нашем драчком, треба бојати рата у оним областима и т. д.“†) Али од тога гласа не би ништа. Мухамеда, кад се врати из Цариграда, и у Једрену очекиваху многе важне ствари. Пре свега он је имао да рашчисти једанпут и старе и нове рачуне с великим везиром својим, познатим нам Халил-пашом, а за тим да утиша неке размирице у Пелепонезу, где Грци беху дошли до несугласица и с Арбанасима и између себе. С тога ова година, осим почетка, протече Арбанији у потпуном миру. За то би нам на посл. могло бити доказом и то, што се из једног писма г-де млетачке од 9. октобра те год. види јасно, да је Скендербег 29.

августа био изјавио истој господи намеру да хоће да иде у Рим и у Напуљ и молбу, да га на том путу прати њихов један поданик — Петар Марцел, лешки кнез, јер то очевидно значи, да је страх од Турака још у то време — с крајем августа био ишчезао.†) Па како протече сва друга половина прошле године по Арбанију, тако прође и цела идућа 1454. год.. Само почетак њен и сад узнемирише неколики гласови о рату; али на томе и остаде. Са самим почетком њеним већ се знало по свој Арбанији, да се султан на некога спрема. Ну на кога, то нико неје могао рећи. Скендербег је дакако мислио да ће на њега. То се јасно види из писма г-де м. од 6. фебруара те године, у коме читамо, да су Скендербег и ректори млетачки већ пре тога били јавили, како Турци намеравају да упадну на те стране с огромном војском.††) Али Мухамед не мишљаше тако. С почетком априла или с крајем марта он се крене. У Арбанији и млетачким земљама на Балк. полуострву опет се

мислило, да ће он на Арбанију и то прво на Драч. Господом млетачком завлада опет велики страх, те на седници својој од 4. априла реши, да те области треба снабдети свачим, што се боље може, „јер се са свих страна ори глас, да ће Турци зацело ударити на Арбанију и то нарочито на Драч.“†) Ну султан отиде у Србију. 18. априла начини мир с деспотом Ђурђем, па се онда врати својој престоници. Од то доба, па до самог продећа год. 55. он се никуда не маче и све време утроши на улепшавање Цариграда и на унутрашње уређење своје земље. Али Скендербег знашаше добро да тај мир не ће довека остати. С тога он цело ово време мировања од готово читаве две године употреби на то, да што боље утврди државу и да је спреми, како би могла издржати ма како снажан напад од стране турске.

(Наставиће се.)

†) *ibid.* стр. 18.

††) „Quoniam per literas magnifici Scandarbegi et omnium rectorum nostrorum Albaniae, ac per alias multas vias habetur Teucerum omnino esse venturum tempore novo cum potentissimo exercitu ad partes Albaniae ad destructionem dicti Scandarbegi etc.“ Ljubici L., Listine o odnošajih itd. knj. X., стр. 27.

†) *ibid.*, стр. 30.

†) Ljubici L., Listine o odnošajih itd. knj. X., стр. 1 ..

и одборници: Тока Нешић и Мијајло Јанковић.

Тока Нешић. Та удова има једну девојчицу од 9 год. стару, па је то дете добило неку скраму на очи и ништа не види. Она мисли да се то може у Бечу скинути и вели да би тамо отишла па ако се не би помогла дала би га у школу за слепе. С тога држим да би требало прво општински лекар да је прегледа и да јој се одреди помоћ. (Чује се: да се повери дру-г. Павлу Поповићу да да своје мишљење) Усваја ли одбор ово? (усваја).

Неки Поповић Стеван син пок. Ивка Поповића, који је погинуо за време бомбардовања обратио се општини за помоћ да може отићи у Француску да се упише у војску где су га позвали. (Чује се: Нек се обрати министру војном). Усваја ли тако одбор? (усваја).

Данас је истекао уговор закљученом односно зеленог венца и закупац се објавио општини да одреди комисију те да оцени зграде и да се рачун пречисти.

Тока Нешић. У уговору стоји, да ће општина примити те зграде по вредности ако јој буду потребне. Општини није потребно да их купује, па треба са овим правом да се и потужи. С тога сам ја противан да се одређује комисија, већ нек се уговор раскине.

Тока Новаковић. Неће бити с горег да се одреди комисија те да проучи да ли ће те зграде бити потребне општини или неће, а да се и према уговору увери како та ствар стоји после да се изнесе пред одбор. У комисију предлажем г. г. Др. Лека, Илију Борђевића Раденка Драговића и Току Нешића. (Усваја се).

Председник. Молим вас да овластите општ. суд да може дати нешто од старог намештаја школског оној учитељици на сави за школу забавишта. [Нек јој да]. Добро.

Управник дома за сиротну и напуштenu децу моли, да општина одвоји засебан плац за болницу дечију да нема мешавину са општом државном болницом.

Милан Капетановић. Ја сам да му се да, али да не буде велики. А кад се буде давало држави нека се има на уму да се не да цео врачарски простор.

Председник. Одобрава ли одбор да се одели дому један део плаца? (Одобрава.)

Др. М. Лeko. У допуну г. Капетановића имам да додам само још то, да општинска комисија одреди и ограничи земљиште, које се на послугу уступа држави и друштву за сиротну и напуштenu децу а за болницу за кухне болести. (Чује се нека сам председник то учини). Усваја ли одбор да сам председник одели једно парче. (Одобрава).

Састанак је закључен а трајао је до 8¹/₂ часова по подне

Држан 3. Септембра 1892. год.

Председник. Пошто има довољан број одборника, то отварам седницу и молим да чујете протокол прошлог састанка.

(Секретар прочита).

Мата Јовановић. Ако би смо ми усвојили да је овако решено како је забележено да се да засебан плац, то би значило да цео врачар који је и тако окупиран тим што се тамо смешта болница, постане са свим неупотребљив за све друго, јер ми

не можемо дати један плац за болницу а а други продавати.

Настаје објашњавање између председника и говорника при чему имају учешћа и г. г. Др. Марко Лeko, Тока Нешић и Тока Новаковић који налазе: да треба у одлуци ставити, да ће се на месту где ће бити држ. болница за кухне болести одвојити једна парцела за болницу за дечије болести, што ће комисија одредити коју председник изабере.

(Протокол се прима.)

Председник. Изволте чути тражена уверења. (Секретар прочита).

Изволте чути цене хлеба (Секретар прочита.)

Узима се на знање.

Изволте чути неке одговоре Главне контроле по примедбама неким (секр. прочита) (Прима се).

Као што знате, ја сам се обратио Народној Банци и тражио да отвори кредит од 3 милиона динара и она је јавила да то не може сад учинити него можда доцније. Ја сам за тим тражио да нам да за ову јесен 200—30.0000 дин. јер би иначе дошли у такву невољу да не би могли да плаћамо коме треба Она је тај зајам одобрила под овим погодбама.

(Секретар прочита акт).

(Прима се на знање).

Г. Др. Павле Поповић поднео је извештај о оној девојци слепој за коју је мати тражила помоћ да је води у Беч на лечење или у завод за слепе. (Секр. прочита)

По прочитању молбе а после говора г. Андра Одавића, Косте Б. Мијаиловића и Токе Нешића одобрена је помоћ од 200 дин.

С. Азриел. Пита, шта је било с молбом Пере Хаџи-Јанића.

Председник. Удова Пере Хаџи-Јанића није добила помоћ, јер је без деце, млада и здрава, а што је важео има и сестру код које је.

Андра Одавић. Сад само потпомажем предлог г. Азријела, да се у идућу седницу изнесе.

Мића Петровић. Налазим да набављени револвери нису за војнике и да треба задржати извршење одборског решења.

Тока Нешић. На лицитацију су позвати сви трговци који са овим раде и пошто ниједан није поднео овакву мустру, као што се тражи, комисија је усвојила ову понуду која одговара условима системе. Између осталих понуђача било је и фирма Чортановића и кад је комисија отворила оферт нашла је да она нуди једну систему револвера за 900 дин. казато му је да ли може за 20 дана да набави тај исти систем, а он је одговорио да на то не може да пристане. На против лицитант Марковић и Илић изјавили су да ту исту систему лиферују за 800 дин, па је после опет Чортановић казао да за ову цену не може да набави. Комисија је нашла да треба усвојити понуду Марковића и Илијића.

Мића Петровић. Противан сам овој набавци само за то што сам сазнао да није способно за за оно, за шта се тражи.

А. Одавић. Ја не желим да наши жандари дођу у такав положај, да употребе оружје, а кад наступи случај да га мора употребити, он га неће употребити на 100 метара даљине, већ на 10—15. — с тога се може узети овај одобрени систем.

Др. Марко Лeko. Г. Мића вели да ови револвери неваљају, а не износи какве год махне. На овако просто његово казивање не може се задржати од извршења решење одборско.

Илија Борђевић. Ови су револвери скупи за 2450 дин. Ја сам очевидац да се такви револвери продају по 12 дин. комад.

Коста Б. Мијајловић. Моје је мишљење да се непосредно обратимо фабриканту и да нам он донесе.

Тока Новаковић. Кад г. Мића износи сумњу да су револвери добри, онда је најбоље да позовемо стручњаке да оцене. С тога сам да се задржи од извршења одборско решење.

Мића Петровић. Сазнао сам да држава има револвере за војску. С тога не би хрђаво било да покушамо да те револвере добијемо.

Председник. Данас да се не извршује ова набавка док се не одреди стручна комисија да оцени оружје? (Тако је. Комисију да одреди председник.)

Молим вас да чујете извешће грађевинског оделења о насипању баре. (Секретар прочита.)

Као што видите, питање је у томе, да ли да се то изврши набавком жељезнице и насипањем у режији, или уступањем исте на рад предузимачу.

— **А. Одавић.** Хтело се на име да зна, шта би коштао кубни метар насипања средством предузимача а шта у режији и шта би се више рентирало. По прорачуну излази да има да се насипе 60000 кубних метара и вели се да би коштао кубни метар 130 дин. а не каже се јели ово цена прорачуњена за рад под закуп или кад би општина сама својом жељезницом насипала Моли за мало објашњења.

Шеф инжењер Селесковић. Предрачунска је цена изнесена без обзира на то ко ће радити — општина или предузимач с предпоставком да кубни метар неће бити јефтинеји од динара. Само лицитација може да се распише под двојаким условима: или да набави општина жељезницу па да је уступи предузимачу на рад, или да он набави и жељезницу. У првоме случају био би рад на сваки начин јефтинеји.

А. Одавић. Ја мислим као и г. Селесковић да би смо још вечерас могли да одредимо двојицу тројицу који би ступили у погодбу с Кара Марковићем: пошто би нам дао сву жељезницу и то оно што је комисија нашла да треба. Од цене од 80000 дин. г. Кара Марковић ће одступити знатно, у колико сам сазнао и општина може имати рачуна да је одкупи.

Илија Борђевић. Налазим да ову жељезницу не треба узети, што је већ стара и кошта Карамарковића само 40.000 дин.

А. Одавић. Ја сам имао прилике да видим овде једну понуду која је дошла од једне куће из Берлина која нам ставља 9 и по километара шине с 2 машине и 50 вагона за 10.6080 дин. или 8840 дуката. Кад се узме у рачун шта код Кара Марковића можемо добити за много мању суму, ја држим да је рачун чист.

Ја сам још и ово чуо да и онај што гвожђе тони има рачуна да да оволико за Кара Марковићеву жељезницу. Стручњак нисам те да могу да ценим у колико је то истинито, али износим и то пред вас на оцену.

Мата Јовановић. Кад узмем у обзир све прилике, онда општина има рачуна да купи ту жељезницу.

Соломон Азријел. Мени је г. Кара Марковић казао, да он волије да прода општини пошто она хоће, само да не продаје странцима.

Вела Тодоровић. Кад смо пре решавали питање односно те жељезнице ми смо тражили прво рачун, да ли ће коштати више само насипање или да купимо жељезницу. Инжињерско одељење одговорило нам је, да ће скупље коштати насипање. Комисија је нашла да је та жељезница употребљива, само да се учине неке мале поправке. Према овоме држим да ми треба да узмемо ову жељезницу особито кад г. Соломон каже, да је Кара Марковић казао, да ће дати пошто ми хоћемо.

Вела Тодоровић. Мишљења сам да примимо ову повуду, а комисија нека каже, колико је право да платимо; па ако хоће Карамарковић толико онда добро, а ако неће ништа није ни било.

А. Одавић. Ја ћу да прочитам неке радове из извештаја, које помиње г. Илија. (Чита.) Дакле види се да су за испуњење и нису употребљаване, али су сви делови ту. Што се тиче вагонета (чита). Дакле, значи да имамо 70 вагонета за 40 хиљ. динара.

Коста Б. Мијајловић. Моје је мишљење ако ваља жељезница да је боље купити од нашег грађанина него од странца.

М. Капетановић. Ово је чиста машинска ствар. Да чујемо г. Селесковића, шта он мисли.

Тоша Селесковић. Ви се сећате господо да сте изабрали и комисију, која је разговарала са Карамарковићем. Дозволите да вам прочитам извештај те комисије. (Чита.) Дакле, ту су све гаранције за општину.

Председник. Дакле, сад шта да урадимо по овој ствари.

Вела Тодоровић. Мој је предлог да се одреди иста комисија да она види шта ће коштати, и да да своје мишљење колико би требало платити, па то да се саопшти одбору.

Мата Јовановић. Г. Карамарковић продаје ђутуре. Има профила толико употребљивих колико нама треба. Остали би се могли употребити на разне општинске цели. Сложио би се с предлогом г. Веље.

Бока Нешић. Не налазим да би комисија требала да иде г. Карамарковићу, него нека он дође амо.

А. Одавић. Главно је да се реши да се она набави, а пошто? то је ствар погодбе. Ако је сагласан одбор да се набави, онда треба одредити комисија која ће да ступи с њиме у погодбу.

Мића Петровић. Слаже се с предлогом г. Веље, да се пошаље комисија која ће да ступи у погодбу.

М. Марковић. Г. Карамарковића треба позвати овде и ступити у погодбу. За основ погодбе служи ће нам број и квалитет машина, вагонета, шине и т. д., што је комисија прегледала и оценила као употребљиво. Ако он даје све нека одреди цену за све ђутуре. Осим тога ја мислим да би комисија требала да утврди и то, ко ће да превуче ону гвожђарију до обале на Дубравици, ми или предузимач и во од Дубравице доведе. То

би требало да се зна да не би било неспоразума.

Председник. Ја мислим да сте вољни да овластите комисију која је последњи извештај поднела да с понуђачем ступи према последњем извештају у погодбу и да углавимо погодбу с имаоцем па да углавимо оно што утврди одбору на решење Пристајете ли на то? (Пристајемо.)

Старешине кварталских одељака моле да им се због развијених послова да по један практикант ради помагања у послу. (Одобрава се да се узму.) То исто тражи и шеф лекара. (Одобрава се.)

Састанак је закључен.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

НОВА ПРИПОВЕТКА Ч. МИЈАТОВИЋА

ТРОШКОМ КОЛАРЧЕВЕ ЗАДУЖБИНЕ

ИЗАШЛА ЈЕ НОВА КЊИГА

РАЈКО ОД РАСИНЕ

ПРИПОВЕТКА С КРАЈА XVII. ВЕКА

написао

ЧЕДА МИЈАТОВИЋ

У овој својој најновијој приповетки наш уважени академик Чед. Мијатовић, изнео је слику једног младича са села — од Расине Рајка, — који, напојен витешким духом српских народних песама, као прави витез „без бојазни и прекора“, стага се у службу ослобођења једне грофице, која је допала ропства код једног потурчењака. Одважност, чистота карактера од Расине Рајка управо је заносна, његов српски осећај осваја срце и блажи душу Србину, његово пожртвовање за част и образ равна се пожртвовању класичних витезова. Кроз целу приповетку веје оживљавајући дух српске свести и српског поноса, — и читаоци ће с правом насладом читати и уживати у Рајку од Расине.

Дело је елегантно штампано на финој артији и има 15 штампаних табака. Цена 2 динара.

Може се добити у Београду: у књижарници Вел. Валожића и трговини Јефте Павловића и компаније, који имају главни комисион.

Продавцима даје се пристојан рабат.

ТАКСЕ

за јавне забаве у општини београдској

I.

- а) За свирање муш. оркестара по кафанама, баштама и т. д. од концерта до 3д
б) За свирање са певањем вештака од 1 концерта 5д
в) За свирање женског (оркестра) амен² алес² 20д

II.

- а). За игрању у локал I-ог реда 15 д
б) За игрању у локал II-ог реда 1д
в) За игрању у локал III-ег реда 5

III.

- а) За панораму на дан 5—1.
б) За разне преставе и показивање вештина, дневно 1—д
в) За менаџерије и музеуме 5—15 д
г) Циркус од преставе 1—2 д
д) За забаве „Тинга-Танга“ т. ј. (певање, свирање и представљање) од вечера 5д

IV.

За друге врсте забаве које овде нису предвиђене ре шаваће општински Суд засебно.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА.

Власник Општина Београдска

Царна штампарија Народно Радикалне Странке.

Уредник Урош Кузмановић

V.

За воду на савској пумпи.

- а) Буре од 3 акова 5 дин
б) Буре од 6 акова 2 „ д
в) Буре од 9 акова 15 „

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. ДИМЊИЧАРСТВО :

- а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове 2 д
б) За неузидан шпархерд 2 д
в) За узидан 4 д
г) За велики узидан шпархерд у гостионици 5 д
д) За чишћење димњака од два спрата 2 д
ђ) За чишћење простог димњака 1 д
е) За чишћење чункова до 2 и по метра уједно са пењима 1 д
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра на уједно са више пењима 2 д
з) За паљење димњака (цилиндера) без разна спратове 75 д

III. ПРАЖЊЕЊЕ ПОМИЈАРА И НУЖНИКА :

- а) Од кубног метра 1 д
б) Од акова 5 д

IV. ПОСТАРИНА :

- а) Марка за пашче за годину дана 3 д
в) Обнављање изгубљене марке стаје д

V. ТРОВАРИНА :

- а) Гроб за децу 7 д
б) Гроб за одрасле 12 д
в) Мала гробница 555-52 п. д
г) Велика гробница III реда 998-39 п. д
д) Велика гробница II реда 99-32 п. д
е) Велика гробница I реда 684-57 п. д

VI. МРТВАЧКА КОЛА

- а) Мртвачка кола стара са 2 коња 2-9 д
б) Мртвачка кола са анђелима са два коња 24-9 д
в) Мртвачка кола нова са 2 коња 36-9 д
г) Мртвачка кола нова са 4 коња 72-9

ТАКСЕ

ЗА ИЗНОШЕЊЕ БУВРЕТА

за квартове: Савамалски, Теразијски, Врачарски и Варошки.

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом 0-25 п. д.
 2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазином 0-70 п. д.
 3. Од четири или више соба са кухињом, од кафана са кухињом, од гостионице са кухињом без штале 1-50 п. д.
- За квартове: Дорћолски и Палилулски.

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом 0-20 п. д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазином 0-60 п. д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафана са кухињом, од гостионице са кухињом, без штале 1 дин.

Од суда општине београдске 28 Августа 1892 год. АБр. 9449.